अथकवीरामवृत्तांतमाह ॥ राक्षसमिति॥१॥ यदापथि निवृत्तस्तदा तस्य मैथिलीं द्रष्टुकामस्य तां द्रष्टुं संत्वरमाणस्य तस्येव स्थितस्य पृष्ठतोगोमायुः शिवा ननादेत्यन्वयः ॥२॥३॥यथाभाव्यशुभं तथा वाशतइत्यर्थः॥वैदेह्यावैदेह्यै राक्षसैर्भक्षणंविना तत्कर्तृकभक्षणाभावरूपं स्वस्तिस्यादित्यर्थः॥अपिःकामप्रवेदने॥४॥मारीचेन मामकं स्वरं विज्ञाय मामकस्वरध्वनिं ज्ञात्वा आलक्ष्य मदपकारोपायमवधार्य यन्मृगरूपेण तेनाकुष्टं हासीतिलक्ष्मणेतिच तद्यदि लक्ष्मणः शृणुयात् तदा तं स्वरं श्रुत्वा मदीयस्वरत्वेनज्ञात्वा मैथि

इंद्रहस्ताद्गृहीत्वातत्पायसंसाश्रुचिस्मिता॥ न्यवेदयतभर्त्रेसालक्ष्मणायचमैथिली॥ २३॥ यदिजीवतिमेभर्तासहभ्रात्रामहाबलः॥ इदमस्तुतयोर्भक्त्यातदाश्नात्पायसंस्वयं॥ २४॥ इतीवनप्राश्यहविर्वराननाजहौक्षुधादुःखसमुद्भवंचतं॥ इंद्रात्प्रवृत्तिमुपलभ्यजानकीकाकुत्स्थयोःप्रीतमनाबभूव॥ २५॥ सचापिशक्रस्त्रिदिवालयंतदाप्रीतोययौराघवकार्यसिद्धये॥ आमंत्र्यसीतांसततोमहात्माजगामनिद्रासहितःस्वमालयं॥ २६॥ इत्यार्षेश्रीमद्रा० वा० आदि० आ० षट्पंचाशःसर्गः॥ ५६॥ ॥ ६७॥ राक्षसंमृगरूपेणचरंतंकामरूपिणं॥ निहत्यरामोमारीचंतूर्णंपथिन्यवर्तत॥ १॥ तस्यसंत्वरमाणस्यद्रष्टुकामस्यमैथिलीं॥ क्रूरस्वनोथगोमायुर्विननादास्यपृष्ठतः॥ २॥ सतस्यस्वरमाज्ञायदारुणंरोमहर्षणं॥ शंकयामासगोमायोःस्वरेणपरिशंकितः॥ ३॥ अशुभंवतमन्येहंगोमायुर्वाशतेयथा॥ स्वस्तिस्यादपिवैदेह्याराक्षसैर्भक्षणंविना॥ ४॥ मारीचेनतुविज्ञायस्वरमालक्ष्यमामकं॥ विक्रुष्टंमृगरूपेणलक्ष्मणःशृणुयाद्यदि॥ ५॥ ससौमित्रिःस्वरंश्रुत्वातांचहित्वाथमैथिलीं॥ तयैवप्रहितःक्षिप्रंमत्सकाशमिहेष्यति॥ ६॥ राक्षसैःसहितैर्नूनंसीतायाईप्सितोवधः॥ कांचनश्चमृगोभूत्वाव्यपनीयाश्रमात्तुमां॥ ७॥ दूरंनीत्वाथमारीचोराक्षसोभूच्छराहतः॥ हालक्ष्मणहतोस्मीतियद्वाक्यंव्याजहारह ॥ ८ ॥

ल्यैव प्रहितः तांहित्वैष्यति॥५॥६॥सहितैरीप्सितः कर्तुमिष्टः नूनं निश्चयेन तत्रैवानुकूलतर्कमाह ॥ कांचनइत्यादि॥ यतः कांचनमृगोभूत्वा मां व्यपनीयाकृष्य दूरंनीत्वा राक्षसोऽभूत् ॥ नतु चर्मप्रयोजनमृगएवस्थितः इतिवाक्यंव्याजहारच यत्तस्मात्तस्यावधईप्सितइत्यन्वयः ॥ काव्यलिंगालंकारः ॥ ७ ॥ ८ ॥